

پیدایش شهر رشت

و

بررسی نامواژه محلات رشت

تالیف:

دکتر حسن دادرس - فرامرز کوچکی زاد

انتشارات آهنگ فردا

تهران - ۱۳۹۴

سرشناسه: دادرس، حسن، ۱۳۴۱ - عنوان و نام پدیدآور: پیدایش شهر رشت و بررسی نامواژه محلات رشت / حسن دادرس - فرامرز کوچکی زاد، مشخصات نشر: تهران: آهنگ فردا، ۱۳۹۴. مشخصات ظاهری: ۹۲ ص. شابک: ۰-۵۲-۷۳۸۳-۶۰۰-۹۷۸. وضعیت فهرستویی: فیا، یادداشت: کتابنامه: ص. ۹۱-۹۲. موضوع: نامهای جغرافیایی - ایران - رشت - ریشه شناسی. موضوع: رشت - تاریخ. شناسه افزوده: کوچکی زاد، فرامرز، ۱۳۲۸ - رده بندی کنگره: ۱۳۹۴ ۱۳۵۲/۲۰۸۹ DSR رده بندی دیویی: ۹۵۵/۲۳۴۲ شماره کتابشناسی: ۳۹۵۰۳۸۱

پیدایش شهر رشت و بررسی نامواژه محلات رشت

تالیف: دکتر حسن دادرس - مهندس فرامرز کوچکی زاد

ناشر: انتشارات آهنگ فردا

تیراژ: ۲۰۰۰ نسخه

تویت چاپ: اول ۱۳۹۴

شابک: ۰-۵۲-۷۳۸۳-۶۰۰-۹۷۸

حق چاپ برای مولف محفوظ است

قیمت: ۵۰۰۰ تومان

انتشارات آهنگ فردا

تهران: خیابان دانشگاه، کوچه رستمی، پلاک ۶

تلفن: ۶۶۴۹۵۸۸۷

فهرست:

۷.....	پیش گفتار.....
۹.....	پیدایش شهرها.....
۱۲.....	پیدایش شهر رشت.....
۱۲.....	رشت در پیش از اسلام.....
۱۳.....	رشت از آغاز اسلام تا سلجوقیان.....
۱۶.....	رشت از سلجوقیان تا صفویه.....
۱۷.....	رشت در دوره صفویه.....
۱۸.....	رشت از دوره صفویه تا قاجاریه.....
۱۹.....	رشت در دوره قاجاریه.....
۲۲.....	رشت در دوره پهلوی.....
۲۴.....	رشت پس از انقلاب اسلامی.....
۲۴.....	بررسی نمائنده های محلات رشت.....
۵۷.....	میدان های شهر رشت.....
۶۱.....	پارک ها و فضای سبز شهر رشت.....
۶۳.....	پل های شهر رشت.....
۶۷.....	اماکن مذهبی شهر رشت.....
۷۶.....	نقشه شهر رشت در طول تاریخ.....
۸۸.....	درباره پژوهشگران.....
۹۱.....	منابع.....

پیش گفتار

شهر رشت که اکنون کلانشهر گردیده دارای سابقه نسبتاً زیادی است. در حال حاضر قدیمی ترین کتابی که در آن از رشت نام برده شده کتاب حدود العالم من المشرق إلى المغرب است که به سال ۳۷۲ هجری قمری تألیف گردیده است. این کتاب رشت را میدان بزرگی پر از دکان ها معرفی کرده که در آن انواع و اقسام ضروریات زندگی به خصوص خواربار فروخته می شد. رشت جلگه ای گسترده در کنار دریای کاسپین می باشد. ویژگی های طبیعی در این ناحیه موجب رشد شهر رشت گردیده است. به عبارت دیگر عوامل طبیعی شرایط لازم برای ایجاد سکونت را در ابعاد کشاورزی در این ناحیه بوجود آورد. شهر رشت در ابتدا از چند آبادی تشکیل گردید و سپس بر اثر رشد اقتصادی و راه های ارتباطی یک پارچه شد. روستای رشت در گذشته بازار هفتگی چهارشنبه بازار بود و کم کم با ارائه خدمات به کاروان های تجاری تبدیل به شهر تجاری گردید. همچنین پراکندگی اماکن مذهبی در رشت نشان می دهد که گذار کاروان ها به این گونه اماکن مذهبی زمینه ساز پذیرش جمعیت و به دنبال آن انباشت سرمایه و تبدیل بازار از حالت هفتگی به بازار دائم و تشکیل هسته اولیه شهر رشت شد. در زمان صفویه مراکز تجاری شهر رشت شامل دو بازار ساروق بندان و ساغری سازان بود. در زمان قاجار رابطه تجاری با روسیه موجب تمرکز بیشتر جمعیت و توسعه شهر رشت گردید و شهر به سه بخش اساسی تقسیم شد. بخش متمول و افراد سرشناس، بخش استقرار اداری و نظامی و سیاسی همراه خوانین مهاجر و سایر افراد سیاسی و اداری، بخش طبقات پائین جامعه. در دوره پهلوی با اجرای قانون بلدیه رشد شهری به صورت

احداث خیابان ها و میدان ها موجب تغییر شهر رشت گردید. پس از انقلاب اسلامی اقدامات شهرسازی به شکل شهرک سازی و آپارتمان سازی و احداث پارک ها و حاشیه نشینی به حدی رسید که با افزایش جمعیت تبدیل به کلاتشهر شد. از آنجائی که محلات شهر رشت زیاد می باشند روش الفبائی را مناسب برای معرفی محلات برگزیده ام. نا گفته نماند که مجموعه حاضر در سطح نوجوانان نوشته شده است.

مهندس فرامرز کوچکی زاد، دکتر حسن دادرس